

Audyt wewnętrzny w strukturze kontroli zarządczej.

red. naukowa Teresa Kiziukiewicz

Ustawa z 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych określa audyt wewnętrzny, jako działalność niezależną i obiektywną, której celem jest wspieranie kierownika jednostki w realizacji jej celów i zadań dzięki systematycznej ocenie efektywności i skuteczności kontroli zarządczej. Audyt zatem, oprócz czynności doradczych i wskazywania propozycji usprawnień, stał się narzędziem monitorowania i oceny funkcjonowania kontroli zarządczej. Jego przeprowadzenie wiąże się z szeregiem złożonych czynności i wymaga rozległej wiedzy – zarówno o ogólnych zasadach audytu wewnętrznego i kontroli zarządczej, jak i o relacjach między nimi, a także o specyfice poszczególnych obszarów badań audytowych i związanych z nimi problemów w jednostkach sektora finansów publicznych. Aspekty te są zaprezentowane w niniejszej pracy, której:

- część I zawiera ogólną charakterystykę zasad audytu wewnętrznego i kontroli zarządczej, w tym omówienie standardów audytu wewnętrznego i kontroli zarządczej, szacowania ryzyka i stosowania technik przydatnych w planowaniu i realizowaniu zadań audytowych,

- część II została poświęcona podstawowym obszarom audytu: kontroli zarządczej, systemom informatycznym, organizacji kadr i wynagrodzeń, a także funduszom ze źródeł zagranicznych i zasadom audytu finansowego z uwzględnieniem specyficznych cech sprawozdawczości finansowej i budżetowej oraz ksiąg rachunkowych stanowiących podstawę ich sporządzania. Zwraca się przy tym uwagę na problemy oceny mechanizmów kontroli zarządczej w tych obszarach.

Opracowanie jest adresowane do audytorów oraz przedstawicieli kierownictw jednostek korzystających z ustaleń audytu. Praca może być też przydatna osobom przygotowującym się do zawodu audytora, studentom specjalności obejmujących problematykę audytu, słuchaczom studiów podyplomowych i kursów z zakresu audytu wewnętrznego. W opracowaniu uwzględniono najnowsze regulacje obowiązujące w zakresie metod i celów audytu wewnętrznego, zgodne z ustawą o finansach publicznych z 27 sierpnia 2009r., która weszła w życie od 1 stycznia 2010r.

Spis treści:

WSTĘP

Część I

Ogólne zasady audytu wewnętrznego w jednostkach i kontroli zarządczej sektora finansów publicznych

1. OGÓLNE ZAGADNIENIA AUDYTU WEWNĘTRZNEGO

Halina Szymańska

- 1.1. Istota audytu wewnętrznego
- 1.2. Podmiotowy i przedmiotowy zakres audytu wewnętrznego
- 1.3. Rodzaje audytu wewnętrznego
- 1.4. Kryteria oceny stosowane na potrzeby audytu wewnętrznego

Warto zapamiętać

Literatura

2. KONTROLA ZARZĄDCZA W JEDNOSTKACH SEKTORA FINANSÓW PUBLICZNYCH

Teresa Kiziukiewicz, Halina Szymańska

- 2.1. Istota kontroli zarządczej
- 2.2. Elementy systemu kontroli zarządczej
- 2.3. Funkcjonowanie kontroli zarządczej w jednostkach sektora finansów publicznych
- 2.4. Relacje między kontrolą zarządczą i audytem wewnętrznym

Warto zapamiętać

Literatura

3. REGULACJE W ZAKRESIE AUDYTU WEWNĘTRZNEGO I KONTROLI ZARZĄDCZEJ

Waldemar Gos

- 3.1. Standardy audytu wewnętrznego i kontroli zarządczej
- 3.2. Kodeks etyki audytora wewnętrznego
- 3.3. Akty prawne w zakresie audytu wewnętrznego i kontroli zarządczej w Polsce
- 3.4. Polski system audytu wewnętrznego

Warto zapamiętać

Literatura

4. RYZYKO I JEGO ANALIZA NA POTRZEBY AUDYTU WEWNĘTRZNEGO I KONTROLI ZARZĄDCZEJ

Tomasz Kufel

- 4.1. Istota i rodzaje ryzyka
- 4.2. Identyfikacja czynników ryzyka
- 4.3. Obszary ryzyka
- 4.4. Kryteria oceny ryzyka
- 4.5. Metody analizy ryzyka

Warto zapamiętać

Literatura

5. PLANOWANIE AUDYTU WEWNĘTRZNEGO A SYSTEM KONTROLI ZARZĄDCZEJ

Halina Szymańska

- 5.1. Analiza potrzeb audytu
- 5.2. Strategiczne planowanie audytu wewnętrznego
- 5.3. Elementy rocznego planu audytu wewnętrznego
- 5.4. Program zadania audytowego

Warto zapamiętać

Literatura

6. NARZĘDZIA I METODY STOSOWANE W BADANIACH AUDYTOWYCH I KONTROLNYCH

Teresa Kiziukiewicz

- 6.1. Charakterystyka narzędzi i metod badawczych przydatnych w audycie i kontroli
- 6.2. Narzędzia i metody badawcze przydatne na wstępnym etapie audytu
- 6.3. Techniki audytu właściwego
- 6.4. Wykorzystanie metod analitycznych na potrzeby audytu wewnętrznego i kontroli

Warto zapamiętać

Literatura

7. ZADANIE AUDYTOWE W ŚRODOWISKU KONTROLI ZARZĄDCZEJ

Bożena Nadolna

- 7.1. Uwarunkowania wyboru zadania audytowego
- 7.2. Procedury badania audytowego
- 7.3. Dokumentacja audytu wewnętrznego
- 7.4. Dokumentacja robocza zadania audytowego – studium przypadku

Warto zapamiętać

Literatura

8. SPRAWOZDAWCZOŚĆ W ZAKRESIE AUDYTU WEWNĘTRZNEGO I KONTROLI ZARZĄDCZEJ

Waldemar Gos

- 8.1. Narada zamykająca
- 8.2. Raport (sprawozdanie) z zadania audytowego
- 8.3. Zalecenia z audytu wewnętrznego (mapa ryzyka)
- 8.4. Sprawozdanie z wykonania rocznego planu audytu wewnętrznego
- 8.5. Czynności sprawdzające wykonanie zaleceń z przeprowadzonego audytu wewnętrznego
- 8.6. Oświadczenie o stanie kontroli zarządczej

Warto zapamiętać

Literatura

9. ORGANIZACJA DZIAŁU AUDYTU WEWNĘTRZNEGO

Halina Szymańska

- 9.1. Komórka audytu wewnętrznego w strukturze organizacyjnej jednostki
- 9.2. Organizacja pracy w komórce audytu wewnętrznego
- 9.3. Wymagania kwalifikacyjne wobec audytora wewnętrznego
- 9.4. Obowiązki i uprawnienia audytora wewnętrznego
- 9.5. Współpraca audytora wewnętrznego z otoczeniem wewnętrznym i zewnętrznym

Warto zapamiętać

Literatura

Część II

Wybrane obszary audytu wewnętrznego

10. SYSTEM KONTROLI ZARZĄDCZEJ JAKO SZCZEGÓLNY OBSZAR AUDYTU

Teresa Kiziukiewicz, Kazimierz Sawicki

10.1. Rozpoznanie i wstępna ocena systemu kontroli zarządczej jednostki sektora finansów publicznych

10.2. Audyt funkcjonowania systemu kontroli zarządczej – czynniki oddziałujące na skuteczność kontroli zarządczej

10.3. Wykorzystanie informacji zawartych w kwestionariuszu samooceny do badania funkcjonowania kontroli zarządczej

Warto zapamiętać

Literatura

11. AUDYT ZARZĄDZANIA ZASOBAMI INFORMATYCZNYMI W WARUNKACH FUNKCJONOWANIA KONTROLI ZARZĄDCZEJ

Bożena Nadolna

11.1. Istota audytu systemów informatycznych

11.2. Procedury audytu zarządzania zasobami informatycznymi

11.3. Narzędzia wspomagające audyt systemów informatycznych

11.4. Bezpieczeństwo systemów informatycznych jako szczególny obszar audytu wewnętrznego

11.5. Przykład realizacji zadania audytowego w zakresie bezpieczeństwa systemów informatycznych

11.6. Wykorzystanie audytu wewnętrznego do oceny mechanizmów kontroli zarządczej w zakresie zarządzania zasobami informatycznymi

Warto zapamiętać

Literatura

12. AUDYT SYSTEMU KADR I WYNAGRODZEŃ

Halina Szymańska

12.1. Wewnętrzne akty normatywne w zakresie kadr i wynagrodzeń

12.2. Audyt rekrutacji i zatrudniania pracowników

12.3. Akta osobowe i ich audyt

12.4. Audyt czasu pracy

12.5. Audyt systemu wynagrodzeń

Warto zapamiętać

Literatura

13. AUDYT PROJEKTÓW WSPÓLFINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW ZAGRANICZNYCH A KONTROLA ZARZĄDCZA

Bożena Nadolna

- 13.1. Przedmiot i podmiot audytu projektów współfinansowanych ze środków zagranicznych
- 13.2. Regulacje prawne dotyczące audytu funduszy unijnych
- 13.3. Procedury audytu wewnętrznego zarządzania funduszami ze źródeł zagranicznych
- 13.4. Przykładowe dokumenty robocze dla wybranych obszarów audytu funduszy ze źródeł zagranicznych
- 13.5. Relacje między kontrolą zarządczą a audytem projektów współfinansowanych ze źródeł zagranicznych

Warto zapamiętać

Literatura

14. AUDYT FINANSOWY W SYSTEMIE KONTROLI ZARZĄDCZEJ

Kazimierz Sawicki

- 14.1. Sprawozdania finansowe i budżetowe jako podstawa audytu wewnętrznego i kontroli zarządczej w jednostkach sektora finansów publicznych
- 14.2. Zasady audytu finansowego
- 14.3. Audyt aktywów i pasywów
- 14.4. Audyt wewnętrzny w zakresie rachunku zysków i strat
- 14.5. Audyt zmian w funduszu jednostki

Warto zapamiętać

Literatura